

Zavřeli nám školu!

Tak nějak hlaholila dítko školou povinná vstříc vyděšeným rodičům. Bylo úterý 10. března 2020.

O tom, že škola skutečně bude od následujícího jitra postavena mimo provoz, a to na dobu blíže neurčenou, se všichni, kteří mají se školou cokoli společného, dozvěděli v pozdním dopoledni. Kupodivu informace nepocházela od školského ministerstva oficiální cestou, ale ku nevěřícímu slyšení byla tu v televizi, tu v rozhlasovém vysílání. Jsem ve školství více než tři desítky let, ale takový „fofr“ jsem nezažil. Rychle si ověřit, že nejde o šprým, rychle oznámit smutnou novinu žákům, zaměstnancům, rodičům alespoň oznámit daný fakt do žákovských a na stránkách školy ... Průběžně odpovídat na řadu zvědavých rodičovských telefonních dotazů. Omlouvám se, ale odpověď „vím totéž, co vy“, zrovna nesvědčila o schopnosti profesionálně informovat rodiče o náhlém školním kolapsu bleskem nařízeném z míst nejvyšších.

Stále ještě šokovaní pedagogové se snažili potlačit slzy dojetí z náhlého loučení se žáky, kteří se stejně vstřícně snažili nedávat najevo radost z náhlých prázdnin. Všechny strany zúčastněné ve výchovně vzdělávacím procesu, tedy žáci, pedagogové i rodiče, počítaly s několikadenní pauzou. Dovolím si parafrázovat Jiřího Kodeta z Pelíšků: „Dávám tomu tak týden, maximálně dva!“ Dnes už víme, že se mýlila filmová postava, stejně jako my.

Nečekali jsme na pokyny a rozhodnutí našeho vševědoucího a hlavně všemocného ministerstva (mimochodem se školami první cca měsíc komunikovalo jen prostřednictvím sdělovacích prostředků, kdy se prohlášení vlády měnila takřka každý den), a již ve čtvrtek jsme instalovali google classroom, zadávala se přihlašovací hesla pro pedagogy i žáky. V pátek bylo spojení s žáky otestováno, v pondělí na mimořádné poradě byli pedagogové bleskem proškoleni, stanovena pravidla, komunikační toky, a ... šlo se na věc. Tedy na distanční výuku žáků. Ta sice nemá oporu v zákonných normách platných pro základní školy, proto byla a je účast žáků čistě dobrovolná, ale všechny základní školy ji (dříve nebo o něco později) začaly poskytovat jako službu pro žáky odříznuté COVID 19 od výuky.

Komunikace se (samozřejmě až na výjimky) dařila. Rodiče spolupracovali se školou zejména u mladších žáků, především se založením google účtu a s přihlášením do google classroomu. Starší žáci, ostřílení letitým pohybem v kyberprostoru, zvládali on-line komunikaci sami.

První dny „coronavirových prázdnin“ se ostatně vše točilo právě kolem nastavení komunikace. Učitelé distanční výuku prováděli za podpory školy online, již zmiňovaných aplikací googlu, microsoftu office365, smart classu, poté někteří využívali i přímé video výuky. Komunikace neprobíhala jen směrem k žákům, ale stejně důležitá byla i komunikace mezi pedagogy. Vyměňovaly se informace, sdílely rady a návody, stejně jako upozornění na dobré programy na internetu.

V průběhu prvního týdne do distanční výuky „naskočilo“ téměř 90 procent žáků. Zbytek žáků buď neměl možnosti připojení, nebo využil faktu, že výuka je dobrovolná, nebo rodiče nesouhlasili s tímto způsobem distančního vzdělávání. Jak dny a týdny ubíhaly, počet žáků, kteří se výuky účastnili, se zvolna snižoval, až se cca po třech týdnech ustálil na zhruba 80%.

Žáci měli možnost používat ke komunikaci s učitelem PC, notebooky, ipady, chytré telefony, e-maily, SMS, telefon. Po domluvě si žák mohl vyzvednout úkol přímo ve škole v tištěné podobě.

Samozřejmě, že distanční výuka byla zaměřena především na český jazyk, matematiku a angličtinu. Neznamena to ale, že ostatní vzdělávací předměty přestaly existovat.

Tak šel čas. Dny se slévaly v týdny. Z kalendáře jsme si odškrtnuli březen i duben. Konečně se objevilo pověstné světýlko na konci tunelu. Do školy dobrovolně od 11. května mohli nastoupit devátáci, aby se mohli intenzivněji formou konzultací připravit na přijímací zkoušky na střední školy. Samozřejmě, že za daných hygienických opatření. Z 25 žáků této možnosti využilo 10. Výuka se konala ve dnech pondělí až středa po dvou časových hodinách, 2x český jazyk, 1x matematika.

V době, kdy vzniká tento článek, máme jasno (spíše polojasno), jak to se školou bude do letních prázdnin. 25. května mohou do školy dobrovolně nastoupit žáci I. stupně. I když je již řada dní po termínu přihlášení žáků do školy, rodiče, kteří zapomněli, stále dodávají přihlášky svých dětí. Zatím se dobrovolně (nebo na nátlak rodičů, i když to jistě jen zcela výjimečně) přihlásilo zhruba 60% žáků. Škola je připravena, pokud to je jen možné. Rozpisy vyučovacích hodin včetně časů, rozpisy časů příchodů a odchodů žáků, příchodů a odchodů na oběd, rozpisy vyučujících ... Prostě tak, aby se pokud možno žáci jedné skupiny nepotkali nikdy se žáky skupiny jiné. Mimo školu mohou, ve škole ... K tomu hygiena, hygiena, hygiena ... Snad nám galony (předražných) dezinfekčních prostředků, včetně pěti litrů darovaných zřizovatelem, budou na těch 5 týdnů stačit.

Rozpisy mně připomínají plány válečné operace rozpracované až na úroveň jednotlivého vojína.

Jak moudře pravil jeden z politiků: „Číňani to taky zvládli!“

Několik slov k učitelům. Ne, neměli jsme placenou dovolenou. Učili jsme, škola žila i bez žáků. Museli jsme se učit a učit. Učit v nezvyklých podmínkách, neobvyklým způsobem. Ve stresu, neboť nikdo z nás nevěděl, co bude za pár dní. Každý z nás má také své zdravotní problémy, více či méně rizikové soukromé prostředí, věk, děti ... Za drtivou většinu kolegů a kolegyn musím říci, že distanční výuka pro nás, učitele, je náročnější, než stát před třídou a učit „z očí do očí“. Za sebe: „Děkuji!“ Samozřejmě, že škola nadále fungovala i jako instituce. Dále se „papírovalo“ v souvislosti s projekty, podávala různá hlášení, výkazy ..., protože nikdo závazné termíny nezrušil. Řešily se smlouvy, dohody, reklamace a opravy, platily se faktury, objednávaly nové učebnice a pomůcky pro žáky na příští školní rok, vyplňovala prohlášení pro rodiče na OČR, proběhly zápisy (netradičně bez účasti dětí i bez přímého kontaktu s jejich zákonnými zástupci-mimochodem zapsáno je 29 budoucích prvňáčků, takže dvě třídy), proběhlo šetření ČŠI, konzultace s pedagogicko-psychologickou poradnou. Sháněly se ochranné roušky a štíty pro zaměstnance. Proběhly přijímací pohovory s novými uchazeči o posty pedagogů. To se ovšem nedalo dělat jinak, než osobní přítomností na pracovišti. Probíhal dále úklid, údržba, přípravy učeben na letní úpravy, opravy a rekonstrukce, přípravy na návrat žáků 1. stupně.

Ne, nebyli jsme v tzv. „první linii“, nejsme hrdinové. Jen jsme dále konali svou práci ve složitějších podmínkách. Byť nám někdo závidí, že jsme pracovali home office.

Poděkování patří i rodičům našich žáků. Neměli to jednoduché. Nebudu se rozepisovat o tom, co někteří, řada, většina či všichni rodiče v tomto zcela atypickém období prožívali a zažívali. Přesto, pokud chtěli, dokázali distanční výuku „ustát“ a trošku ochutnat každodenního učitelského chleba.

Závěrem dovoluji použít pozdrav a přání v jednom, tak jak se šířil společností: „Buďte negativní!“

Vovesný, ZŠ Netolice